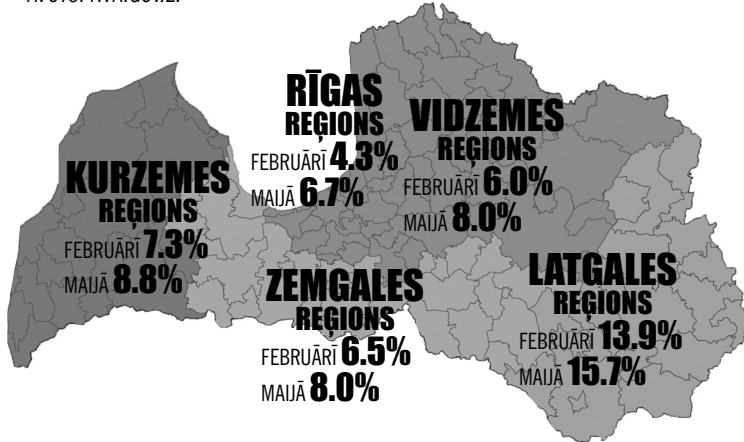

Palielinājies bezdarbnieku skaits

REĢISTRĒTĀ BEZDARBA LĪMENIS

(DATI UZ 29.02.2020., 25.05.2020.)

AVOTS: NVA.GOV.LV

balstu, tādējādi dodot iespēju gan saņemt atlīdzību, gan uzturēt darba prasmes.

Skaidrojot pašreizējo situāciju darba tirgū, Ilona Rute teic: "Aprīlis bija tas mēnesis, kad valstī visstraujāk palielinājās reģistrēto bezdarbnieku skaits un visstraujāk kritās reģistrēto vakancu skaits. Arī Nodarbinātības valsts aģentūras Cēsu filiāles apkalpošanas teritorijā aprīlī bija novērojams vislielākais bezdarbnieku skaita pieaugums un zemākais reģistrēto vakancu skaits. Bezdarbnieku skaits ir palielinājies visos astoņos novados. Salīdzinot bezdarba līmeni marta sākumā ar maija sākuma datiem, re-

dzam, ka Amatas novadā bezdarba līmenis ir palielinājies par 1,8% punktiem, Vecpiebalgas novadā - par 1,5% punktiem, Cēsu, Līgatnes un Raunas novados - par 1,3% punktiem, bet viszemākais pieaugums vērojams Jaunpiebalgas novadā - par 0,8% punktiem un Priekuļu novadā - par 0,6% punktiem."

Vērtējot bezdarba lielumu un to, vai tas varētu izraisīt paliekošas

sekas, Ilona Rute teic: "Drošības pasākumi "Covid19" infekcijas izplatības ierobežošanai visvairāk ir ietekmējuši Rīgas un Pierīgas darba tirgu, citus valsts reģionus šī krīze skārusi mazāk. Aplūkojot NVA Cēsu filiāles statistiku, redzam, ka šobrīd bezdarbnieku skaits filiālē ir nedaudz augstāks, nekā tas bija 2019.gadā. Mūsu klienti joprojām turpina iekārtoties darbā, kā arī darba devēji turpina meklēt darbiniekus un reģistrēt vakances. Jūnija sākumā NVA Cēsu filiālē ir aktuālas 340 brīvās darba vietas būvniecībā, lauksaimniecībā, ražošanā un citās jomās. Janvārī darbā iekārtojās 90 Cēsu filiālē reģistrētie bezdarbnieki, februārī - 66, martā - 87, bet aprīlī - 56."

NVA Cēsu filiāles vadītāja skaidro, ka cilvēkiem, kas zaudējuši darbu, ir pieejami dažādi aģentūras īstenotie pakalpojumi: palīdzība darba meklēšanā, karjeras konsultācijas, konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi, profesionālā apmācība, neformālās izglītības programmu apguve, iespējas strādāt subsidētajās darba vietās vai algotajos sabiedriskā labuma darbos pašvaldībās, izmantot reģionālās mobilitātes at-

balstu, ja darbs atrasts attālak no dzīvesvietas, kā arī citi pakalpojumi. Viņa uzsver: "Ar katru klientu strādājam individuāli, piemērojot tieši viņam visnepieciešamākos pakalpojumus un pasākumus."

Kā zināms, aprīļa beigās stājās spēkā arī valsts noteiktā atbalsta bezdarbniekiem ārkārtējā situācijā, kas noteica, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksas laiks tiek pagarināts par četriem mēnešiem (no šī gada sākuma līdzšinējo deviņu mēnešu vietā bezdarbnieka pabalsta izmaksas laiks tika saīsināts par vienu mēnesi - uz astoņiem mēnešiem). Cilvēki, kuriem bezdarbnieka periods beidzas ārkārtējās situācijas laikā, bet šīs situācijas dēļ jauns darbs nav atrasts, varēja un var pieteikties bezdarbnieka palīdzības pabalstam, kas visiem noteikts vienāds - 180 eiro mēnesī. Saņemot šādu palīdzību var ne ilgāk kā četrus mēnešus. Lai gan ar pabalstiem saistītos jautājumus kārto Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, cilvēki interesējušies par šo palīdzības pabalstu un kā tam pieteikties arī NVA Cēsu filiālē, teic darbiniece. □

BEZDARBA PIEAUGUMS CĒSU VĒSTURISKĀ RAJONA NOVADOS

(2020.GADS)

AVOTS:
NODARBINĀTĪBAS
VALSTS AĢENTŪRA

Novads	Bezdarbnieku skaits	Bezdarba līmenis	Bezdarbnieku skaits		
			uz 29.februāri	uz 30.aprīli	uz 31.maiju
Amatas	130	4,2 %	185	6,0%	193
Cēsu	360	3,7 %	502	5,2%	534
Jaunpiebalgas	48	3,9%	55	4,5%	59
Līgatnes	58	3,0%	84	4,3%	93
Pārgaujas	76	3,4%	94	4,2%	95
Priekuļu	174	3,7%	204	4,3%	226
Raunas	62	3,4%	86	4,7%	96
Vecpiebalgas	78	3,4%	112	4,9%	112

Latvijā līdz šīs nedēļas sākumam reģistrēti 76 441 bezdarbnieki, maijā bezdarbnieku skaits palielinājies par 3524. Iesniegti 39 darba devēju paziņojumi par gandrīz 5000 darbinieku atbrīvošanu.

Reģistrētā bezdarba līmenis marta sākumā valstī bija 6,3%, bet aprīļa beigās - 8% (Vidzemes reģionā - 7,7%). 29.maijā reģistrētā bezdarba līmenis bija 8,4%. Bankas "Citadele" ekonomists Mārtiņš Āboliņš norādījis, ka faktiskais bezdarba līmenis maijā, skatot klāt dīkstāves pabalstu saņēmējus, ir sasniedzis 13%. Tajā pašā laikā viņš uzsver, ka ekonomikā zemākais punkts varētu būt jau aiz muguras. Savukārt "Luminor" ekonomists Pēteris Strautiņš norāda: "Vīrusa negatīvās ietekmes pirmais vilnis ir bijis daudz īsāks un mazāks, nekā pieejamie fakti lika domāt martā. Taču gada otrā puse vēl ir miglā tīta."

Nodarbinātības valsts aģentūras direktore Evita Simsons plašsaziņas līdzekļos informējusi, ka bezdarbnieku skaits visstraujāk palielinājies aprīlī: "Tagad situācija sāk stabilizēties un jaunreģistrēto bezdarbnieku skaits samazinās. Arī reģistrēto vakancu skaits palielinās." Viņa arī norāda, ka no 19.maija nav palielinājies darba

Krīzi atšķirīgas nozares izjūt dažādos laikos

devēju iesniegto kolektīvās atļaušanas paziņojumu skaits saistībā ar "Covid-19" izplatības ierobežošanas pasākumiem.

"Swedbank" vecākā ekonomiste Agnese Buceniece norāda, ka pēc bankas prognozēm bezdarbs otrajā pusgadā turpina palielināties un augstāko līmeni varētu sasniegt trešajā ceturksnī. Bezdarba līmenis šogad vidēji būs ap 9,5%, līdz ar to tik dramatisks bezdarba pieaugums kā iepriekšējās krīzes laikā netiek gaidīts. Ekonomiste skaidro, ka krīze dažādas nozares un uzņēmumus sasniedz atšķirīgā laikā. Tūrisms un viesmīlība, kā arī liela daļa nepārtikas mazumtirdzniecības cieta ātrāk. Būvniecībā un lielā daļā apstrādes rūpniecības šī ietekme varētu būt novēlota: "Protams, ir nozares, piemēram, pārtikas ražotāji un tirgotāji, kā arī lauksaimnieki, informācijas tehnoloģiju (IT) pakalpojumu sniedzēji un datoraprīkojuma ražotāji, kuras vīrusa krīze skar mazāk. Turklāt arī vīrusa laikos ir uzņēmumi, kas spēj audzēt apgrozījumu un palielina darbinieku skaitu, bet tie diemžēl ir mazākumā." SEB bankas makroekonomikas eksperts Dainis

Gašpuitis norāda: "Daudzas nozares pie pilnas noslodzes, īpaši ar tūrisma, izklaides, atpūtu, arī tirdzniecību saistītās, tik drīz neatgriezīsies, kas nozīmē, ka bezdarbu papildinās tie, kas šobrīd vēl atrodas daļēji nodarbinātībā vai saņem dīkstāves pabalstus." Mārtiņš Āboliņš gan atzīmējis, ka, lai arī pēdējos divos mēnešos bezdarba kāpums Latvijā ir bijis ļoti ātrs, taču pārlieku pesimistiskus secinājumus no tā nevajadzētu izdarīt. Daļa no bezdarba pieauguma noteikti ir īstermiņa, mīkstinot "Covid-19" vīrusa izplatības ierobežošanai īstenotos pasākumus, daudzi dīkstāves pabalstu saņēmēji atgriezīsies darbā. Viņš uzskata, ka patieso situāciju darba tirgū un arī ekonomikā kopumā varēs redzēt tikai rudenī. □

Lappusi sagatavoja
IVETA ROZENTĀLE

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild SIA "Cēsu Druva".

MAF
Mediju atbalsta fonds

Laikā no 16. marta līdz 29. maijam Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Cēsu filiālē bezdarbnieka statuss piešķirts 609 personām. Visvairāk NVA vērsušies cilvēki, kas zaudējuši darbu ražošanas, tirdzniecības, ēdināšanas nozarēs, kā arī dažādu pakalpojumu nozaru darbinieki. Tomēr krīzes mēnešos bija bezdarbnieki, kas ārkārtējās situācijas laikā darbu tieši atrada.

Šī gada maijā NVA uzsāka akciju "Sezonas darbi" sezonas nodarbinātības veicināšanai, kurā aicina darba devējus pieteikt sezonas darba vakances, lai pēc iespējas ātrāk atrastu darbiniekus. Darba devēju reģistrētās sezonas vakances tiek operatīvi publicētas vienkopus un ik dienu aktualizētas sadaļā "Sezonas darbi" NVA tīmekļvietnē. NVA Cēsu filiāles vadītāja Ilona Rute vērtē: "Līdz ar to darba meklētāji var ērti un ātri iegūt informāciju par aktuālajām sezonas vakancēm un piemēlēt sev vispiemērotāko darba vietu. Būtiski ir tas, ka bezdarbnieks, noslēdzot līgumu uz laiku līdz 120 dienām, saglabā bezdarbnieka statusu." Tāpat arī līdz 31.decembrim ir grozīti iesaistes nosacījumi pasākumā "Algoti pagaidu sabiedriskie darbi", var tikt iesaistīts jebkurš bezdarbnieks, kurš nesaņem bezdarbnieka pa-

VIEDOKLIS

"Druva" jau rakstīja, ka Cēsu pašvaldības kapitālsabiedrība "Vidzemes koncertzāle "Cēsis" sākotnēji pieteica darbiniekus dīkstāves pabalstam, tomēr izrādījās, ka koncertzāles darbinieki tam neklasificējas, jo strādā pašvaldības kapitālsabiedrībā, tāpēc daļa darbinieku tomēr būs jāatlaiz.

Saglabā optimismu

Dažādiem pakalpojumu sniedzējiem, jo īpaši tūrisma nozarē, šis laiks ir sarežģīts, jāizvērtē, vai iespējams nodrošināt visiem darbiniekiem darbu un atalgojumu laikā, kad uzņēmums atrodas piespiedu dīkstāvē.

Priekuļu esošās viesnīcas "Tigra" pārvaldnieks Zigurds Smerotkins teic: "Lai arī mums bija iespēja izmantot dīkstāves pabalstu, tomēr ir skaidrs, ka vienā brīdī būsim spiesti daļu darbinieku palaist. Tie būs četri līdz pieci cilvēki. Esam ar darbiniekiem runājuši, teikuši, ja viņiem ir iespēja kur citur strādāt, lai noteikti to dara, bet, ja vien būs iespējams, mēs labprāt viņus ar laiku atjaunosim darbā."

Parasti viesnīcu biznesā vasara ir viskarstākais darbalāiks, tomēr šogad tā nebūs. Ziemā "Tigrā" pieteikuma noslodze ir tad, ja ir sniegs un var darboties ziemas atpūtas komplekss "Zagarkalns". Tomēr Zigurds Smerotkins atgādina, ka šogad ziemas nebija, līdz ar to arī slēpotāji uz mūsu pusi nebrauca. Neskatoties uz sarežģīto situāciju, viņš optimizmu saglabā: "Jāmēģina šo laiku pārdzīvot. Un, protams, ceram, ka pēc 9. jūnija situācija kļūs labāka." Viņš norāda, lai gan ierobežojumi pamazām tiek atcelti, joprojām spēkā ir tādi, kas ietekmē arī viesnīcas darbību. Piemēram, "Tigras" piedāvājumu vasarās mēdz izmantot sportistu grupas, arī tagad ir interese par iespēju

te nakšņot, taču ierobežojumi nosaka, ka istabiņā drīkst būt tikai līdz diviem cilvēkiem, ja viņi nav no vienas mājsaimniecības. Sporta nometņu laikā lielākajos numuriņos izgulda vairāk nekā divus cilvēkus, jo platība to atļauj, bet, ja drīkst tikai divi, nav iespējams visus nometnes dalībniekus viesnīcā izvietot un cilvēkiem jāskatās Rīgas virzienā.

Zigurds Smerotkins skaidro, ka, lai gan viesnīca daļu laika bija slēgta, elektrība, gāze, ūdens, internets, apsardze netika atslēgti, lai jebkurā brīdī darbību varētu atsākt un nodrošināt klientiem vēlamo komfortu: "Tādēļ ar šo izdevumu pozīciju bija jāērķinās arī laikā, kad viesnīca bija slēgta." Viņš arī piebilst, ka, lai gan stacionārie telefoni iziet no modes, viesnīcā joprojām tādi numuriņos ir, jo, piemēram, kad ķīnieši, korejieši paliek viesnīcā, viņi vēlas, lai no rīta zvanītu uz numuriņu un viņus modinātu.

Viesnīca darbu atsāka aprīļa vidū, lai cilvēki, kuriem ir interese vasaras beigās izmantot šos pakalpojumus, varētu rezervēt vēlamo laiku. Pamazām interese atjaunojas. Ikdienā tuvumā esošo uzņēmumu, kas turpina darbību, darbinieki labprāt dodas uz "Tigru" pusdienās. Zigurds Smerotkins arī teic, ka šogad novērota jauna tendence - tā kā bērnu dārzos un skolās nevar rīkot ierastos izlaidumus, vecāki meklē veidus, kā šo dienu padarīt īpašu ģimenes lokā un interesējas par svētku svinēšanu "Tigrā".

Daloties sajūtās, viesnīcas pārvaldnieks secina: "Labi, ka šis vīruss mūs pārsteidza nesagatavotus pavasarī, nevis rudenī. Ja tas notiktu rudenī, kad ir drūmais, tumšais laiks, viss rādītos daudz melnākās krāsās. Tagad laiks kļūst arvien siltāks un saulainās dienas dod cerību, ka viss atrisināsies."